

Planter, Grise

Fornyelse af godkendelse af glyphosat i EU – proces og status

EU-godkendelsen af glyphosat udløber 15. december 2022. Der redegøres for status på godkendelsesprocessen i EU. Processen er forsinket, og godkendelsen forventes derfor administrativt forlænget inden udgangen af 2022. Den endelige afgørelse er udsat til 2023.

Viden om

Kort om godkendelse af pesticider i EU

I EU reguleres godkendelser af pesticider af den såkaldte pesticidforordning (Forordning nr. No 1107/2009). Arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene er, at aktivstofferne godkendes og forlænges på EU-niveau, mens de formulerede produkter (typisk blandinger af aktivstof og formuleringsstoffer mv.) godkendes af de enkelte medlemslande i tre klimazoner (nordlig, central og sydlig zone), med mulighed for gensidig anerkendelse medlemslandene imellem inden for zonerne.

Interesserede læsere kan her få yderligere information om [EU-processen for godkendelse på engelsk](#)

Den nuværende godkendelse af glyphosat

Glyphosat er verdens mest anvendte pesticidaktivstof, og også i Danmark er det klart det største aktivstof. I 2020 udgjorde glyphosat alene 46 pct. af salget af aktivstof i Danmark ifølge [Bekæmpelsesmiddelstatistik 2020](#) fra Miljøstyrelsen.

Ved den seneste fornyelse i 2016-17 var der oprindeligt lagt op til en 15 års forlængelse af godkendelsen af aktivstoffet, men pga. diskussion og kontroverser bl.a. relateret til stoffets evt. kræftfremkaldende effekt, endte det med en 5-årig forlængelse gældende fra 16. december 2017 til 15. december 2022.

Proces for fornyelse af godkendelse

Processen vedr. fornyelse gik i gang kort efter, at den seneste forlængelse var en realitet.

Der står et konsortium bestående af 8 firmaer bag den fornyede ansøgning om forlængelse af glyphosat. Dette konsortium kendes som "Glyphosate Renewal Group", forkortet GRG.

Da man i EU-systemet forudså, at det ville blive et kæmpestort arbejde at behandle ansøgningen og en forventet stor mængde fremsendt dokumentation, blev man enige om, at 4 EU-medlemslande skulle deles om arbejdet mod normalt et enkelt land. De fire lande blev Frankrig, Sverige, Ungarn og Holland, og omtales ofte som "Assessment Group on Glyphosate", forkortet AGG.

De første møder mellem AGG og GRG blev holdt i juli 2019, og i december 2019 blev der indsendt en ansøgning om fornyet godkendelse. Ansøgningen kan ses på engelsk på hjemmesiden <https://www.glyphosate.eu/transparency/application/>

Denne formelle ansøgning blev i juni 2020 fulgt op af indsendelse af den samlede dokumentation om glyphosat, det såkaldte dossier. Det engelsksprogede dossier er tilgængelig på siden <https://www.glyphosate.eu/transparency/scientific-dossier/>. Omfanget af dette dossier er ganske stort og sammendraget nedenfor:

Indhold i det videnskabelige dossier om glyphosat

- **Studier om glyphosat**
I alt 1507 studier af glyphosat, heraf 100 nye
- **Åben videnskabelig litteratur**
Review af 12.000 offentliggjorte artikler om glyphosat fra den videnskabelige litteratur gennem de seneste 10 år
- **Omfang af dokumentation**
181.911 sider i alt (eller 147 gange omfanget af "Ringenes Herre-trilogien")
- **Arbejdskraft**
150 personer var involveret i processen

(Kilde: [glyphosate.eu](https://www.glyphosate.eu)).

AGG gik umiddelbart i gang med at vurdere den fremsendte dokumentation og udgav i juni 2021 en samlet gennemgang i form af rapporten "Draft Renewal Assessment Report", også forkortet som DAR eller dRAR. DAR omfatter i alt 11.000 sider, og selv om det er en kraftigt "nedkøgt" version af indholdet i det videnskabelige dossier, er det alligevel en stor mundfuld. [AGG har derfor udgivet et 9-siders engelsk sammendrag.](#)

I afsnittet "Hvad siger DAR-rapporten?" nedenfor er der sammenfattet på indholdet i DAR-rapporten.

Efter offentliggørelse af DAR, blev denne sendt i EU-høring, også kaldet "peer review" af det europæiske fødevarer sikkerhedsagentur, EFSA, som herefter forestår arbejdet. Samtidig er der sendt materiale til det europæiske kemikalieagentur, ECHA, som står for vurderingen vedr. den harmoniserede klassificering og mærkning af glyphosat fremover.

Hvor er vi lige nu?

Medio maj 2022 er processen der, at høringssvarene til DAR-rapporten er kommet ind til EFSA. Høringen har omfattet EFSA selv, ansøgerkonsortiet, EU's medlemsstater, forskellige interessenter, og alle interesserede i offentligheden. EFSA er nu i gang med at gennemgå disse, men der er indkommet rigtig mange [høringssvar, i alt 416, i processen.](#)

Når EFSA er færdig med at gennemgå høringssvarene, skal konklusionerne udgives i form af en rapport, der indstiller til fornyelse eller ikke-fornyelse af glyphosat i EU. Denne rapport var i første omgang forventet udgivet en gang i sommeren 2022, men ifølge den allerseneste reviderede tidsplan ventes den nu først i juli 2023.

Sideløbende med EFSA's granskning af høringssvarene kører processen med at komme frem til en harmoniseret fare-klassifikation af glyphosat videre. Dette arbejde er EU's kemikalieagentur, ECHA, som nævnt ansvarlig for.

Når disse trin er overstået, vil det være op til EU-kommissionens Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (også kendt under forkortelsen SCoPAFF) at træffe endelig afgørelse om fornyelse eller ikke-fornyelse af glyphosat. Afgørelsen er dermed udsat til efteråret 2023.

Skulle det ske, at glyphosat ikke bliver fornyet i EU, vil der blive truffet afgørelse om en periode for afvikling af godkendelser og en seneste forbudsdato for produkterne, og endelig forbudsdato vil blive udmeldt af Miljøstyrelsen.

Hvis glyphosat får forlænget sin EU-godkendelse, bliver det Miljøstyrelsens opgave at foretage en fornyet godkendelse af de forskellige glyphosatmidler i Danmark. Denne proces kan godt tage tid. Eksempelvis har Miljøstyrelsen i skrivende stund endnu ikke afsluttet den fornyede godkendelse af glyphosat-produkterne i henhold til 2017-forlængelsen.

Hvad siger DAR-rapporten?

I lyset af den meget omfattende ansøgning og de mange nye studier har det været imødeset med spænding, hvad DAR ville sige. Kort fortalt må man sige, at rapporten bekræfter alle tidligere rapporter om glyphosat, og konkluderer, at aktivstoffet opfylder alle kriterier for at kunne få en yet godkendelse.

Mere specifikt siger rapporten, at glyphosat hverken skal betragtes som mutagen, kræftfremkaldende, reproduktionstoksisk eller hormonforstyrrende. Det skal endvidere ikke klassificeres som giftigt over for bestemte organer, men det skal fortsat klassificeres med H-sætningen 'Forårsager alvorlig øjenskade (H318)' ligesom det hidtil har været.

Endvidere konkluderer rapporten, at der er demonstreret sikker anvendelse over for sprøjteførere og arbejdere uden brug af personlig beskyttelse, og ligeledes er der demonstreret sikker anvendelse over for forbipasserende og beboere.

Samlet set får glyphosat en næsten "ren straffeattest" med hensyn til sundhedsmæssige egenskaber.

I forhold til effekter på miljøet siger DAR, at glyphosats skæbne og adfærd i miljøet er tilstrækkeligt belyst, og de økotoxikologiske studier er med små undtagelser tilstrækkelige. Det konkluderes endvidere, at glyphosat fortsat skal klassificeres som: 'Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger (H411)', som også har været gældende hidtil.

Endelig konkluderer rapporten, at glyphosat er effektivt over for målorganismer, som jo også er en vigtig forudsætning, men dette er næppe nogen overraskelse i lyset af, at aktivstoffet har været anvendt i snart 50 år.

Alt i alt kan det siges, at vurderingen af glyphosat i DAR er næsten uden anmærkninger, og at alle videnskabelige indikationer burde betyde, at glyphosat bliver forlænget i EU.

Åbenhed om processen og internationale guidelines

I forhold til tidligere fornyelser af godkendelsen af glyphosat har den igangværende proces været præget af stor grad af åbenhed. På hjemmesiden <https://www.glyphosate.eu/> kan man finde stort set al relevant information fra processen helt ned til sammendrag fra de enkelte studier og referencer til videnskabelig litteratur.

Det er nok de færreste, som vil læse al denne information, men åbenheden er formentlig også ment som en måde at imødegå tidligere kritik gående på, at mange af studierne var forestået af ansøgerfirmaerne selv. Men det er vigtigt at forstå, at dette er en helt normal del af proceduren i EU-systemet. Der er jo et stort antal krav til dokumentation, som skal fremskaffes ved fornyelse eller godkendelse af aktivstoffer i EU, og det er meget ofte ansøgerfirmaerne selv, som indhenter disse studier fra diverse udbydere. Til gengæld er der fastsat internationale guidelines for, hvordan forsøgene skal udføres, og hvordan data skal tolkes fra disse obligatoriske studier, så dette sker på en standardiseret og ensartet måde.

Som supplement til disse obligatoriske studier om glyphosat anvendes også data fra den videnskabelige (åbne) litteratur, og disse data er en nyttig kilde. Disse studier er dog ikke nødvendigvis gennemført efter samme internationale guidelines som de obligatoriske studier. Og Miljøstyrelsen har tidligere i forbindelse med debatten om glyphosat fremhævet, at flere studier publiceret i den åbne litteratur efter styrelsens opfattelse var gennemført på en kritisabel måde i forhold til de konklusioner, som blev draget. F.eks. var det i visse studier uklart, hvilke glyphosat-produkter, der var undersøgt, doserne var uheldigt valgt i forhold til typen af undersøgelse osv.

Så selv om nogle nok umiddelbart ville have mere tiltro til resultater opnået af uafhængige forskere end fra laboratorier betalt af kemi-industrien, kan virkeligheden godt være mere nuanceret - og kompliceret.

Mere info om Glyphosat

På Plantekongressen i januar 2022 blev der givet et indlæg om glyphosats fremtid.

Læs eller hent indlæg: Glyphosats fremtid

Emneord

Godkendelser

Herbicerider

Pesticider

+1

Vil du vide mere?

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 2010 2297

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Rasmus Emil Jensen

Specialkonsulent

SEGES

raej@seges.dk

+45 4028 4904

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

